

Tas Patweefchu draugs.

1841. 3 Juhli.

27ta lappa.

Ne aismirreet nahfoschâ swehtdeenâ, 6tâ Juhli pehz pussdeenâs, 6 minutes preeksch pulksten' tschetreem, ja laiks naw apmahzees, azzis pazelt us debbesim un zaur apkwehpinatu glahses-gabbalu apraudsiht fauli. Schi tad sahks pa mallu aptumschotees, jo mehnes winnai tur ees garram. Aptumschoschana augs lihds 35 minutehm pehz tschetreem, un tad no faules schlihwes, ja winnas widdus-mehru rehina us 12 tulkeem, 3½ tulla buhs tumfchi. Tad atkal tumschums sahks eet masumâ, kamehr 16 minutes pehz pulksten' 5 pa wissam beigsees.

J a u n a s i n n a.

Is Rihges. Scho gaddu muhsu willus-tirgus, par to, ka 20ta Juhli kriht us swehtdeenu, weenu deenu wehlaki eesahksees, prohti: 21 m â Juhli, bet ratschu stahwehs 3 deenas.

Darbu-rullis pa mehnescheem; jeb mahziba, kahdi darbi fainneefeem ar fawu faimi iffatrà mehnesf pehz fahrtas ja-strahda.

J u h l i m e h n e f i.

Sahkama pufse.

Pee mahjas buhschanas. Ettiki's taggad ja-taifa, kas lohti derriga leeta pee mahjas buhschanas, un prohti tà: eemehrz labbu gabbalu grausdetas rudsu maises stiprà wihne-ettiki un tad kalte krafni; tà ja-darra 3 lihds 4 reises. Nu eeleez scho maisi kahdâ traukâ woi muzzâ, kur ettiki gribbi taifht, un us-leij wehrdoschu allu wirfû, leez rosinu kaktus woi bruhkleu ohgas klast un no-leez tad filtumâ. — Woi: nemm kahdu wihna-, allus- woi filku-muzzu, grausde gabbalu mellas rudsu maises, apkafsi to ar pipperu un leez to muzzas dibbenâ; leez tam wirfû tihru smalku feenu, bet tà, ka maisi pa wissam ne apfeds un tad leij uswahrutu skaidru allu wirfû. Nu aiseds muzzu, usleez apfeggam feenu un tad wahku wirfû, noseen labbi un leez mehrenâ filtumâ. Ja wairak garfchas gribbi, tad warri peelift grausdetus sirnus un zittas tahdas leetas klast. — Urri no klawu- un behrsu-sullahm warr ettiki taifht, kad tahs papreeksch tik ilgi wah- ra, kamehr gan drihs pufse eewahrahs un tad ar ettiki eeslahberâ muzzâ leij un

fittumâ glabba, kur tad pa 5 woi 6 neddetahm ettikis buhs gattaws. — No
 ohgahm arr' warr ettiki taifih. Memm 8 mahzinas awenu ohgu, $\frac{1}{2}$ stohpu sti-
 pra wihn-ettika, un faleez kohpâ afmina traukâ, kur lai labbi apfeges 24 stun-
 das stahw. Tad abbi kohpâ ja=iskahsch zaur linnu drehbi; schi isfpeesta fulla
 ja=samaifa ar 4 mahrz. zukkura un tif ilgi kohpâ ja=wahra, kamehr wairs ne
 putto; kad nu atdsiffis, tad ja=pilda buddelès, schahs labbi ja=aisforke, ar puhli
 ja=pahrfeen un wehsâ weetâ ja=glabba. — Kad ettikis gattaws, tad enkurim
 spunde tà ja=notaifa, kâ gais ne warr eewilktees un kad ettikis samaitajees, tad
 ja=peelee fiplohks, woi gabbals meeschu maifes klah, zaur ko aikal paliks labz. —
 — Kad ohgas dahrsâ un meschâ jau gattawas, tad waijaga steigtees tahs leetâ
 list, prohti: waijaga to sewischki no kungeem tohti zeenitu fullu, putru woi fasti
 taifih, us ko schè daschas mahzibas dohsim. 1.) Zahnu ohgu fulla. Pa-
 preeksch tahs ohgas labbi nomasga, nopluz kahrtinus un seedu puhkas noht un
 faspaidi itt labbi. Tad tahs eebere kahdâ fullè un scho kulli pakare, kâ ta fulla
 pamafam, bes spaidifchanas notekk kahdâ traukâ. Memm nu no schahs fullas
 weenu allus glahsi pilnu un ohtru glahsi smalki fageuhsta zukkura, un to wahri
 skaidri isberstâ missina katlinâ, weenadi ween maifidams, kahdu $\frac{1}{2}$ stundu no wee-
 tas. Tad faleij wiffu pohdâ, usleez waffâ mehrzetu papihri wirfû un zittu pa-
 pihri pahri apfeen. Ja schi wahrita fulla, us tallehki leeta, fakrezz, tad irr lab-
 ba. Tohs beesumus, kas fullè palikke, wahri kahdu pufsstundu ar tif dauds zif-
 kura, zif kaldu gribbi; tad eeleij pohdâ, usleez waffotu papihri wirfû un ap-
 feen. — 2) Uweenu fulla. Schi tà pat ja=wahra, kâ ta preekscheja no Zah-
 nu=ohgahm; tikween 2 glahses zitronu= woi Zahnu=ohgu=fullas ja=peeleej klah. —
 3) Mellen=ohgu fulla. Ohgas labbi tihri ja=noskallo un ja=wahra missina
 katlâ bes uhdens wesselu stundu; tad ja=atdsesse, ja=pilda faufâs buddelès, ja-
 aisforke un ar swilki ja=aistaisa labbi zeet', un tad schahs buddeles pagrabâ
 faufâs smiltis us kalu ja=eebahsch, kur ir lihds 2 gaddeem warr stahweht. —
 4) Bruhklèn=ohgu fulla. Wiff'labbaki irr, kad schahs ohgas jau dabbuju-
 schas falt, jo tad irr fulligakas. Nomasga wianas tihras un leez tà pat faufas
 missina katlâ us ugguni; kad jau labbi wahrijuschahs, tad peeleez zukkuru woi
 tezzinatu meddu labbu daku klah un wahri noschkuhmedams tif ilgi, kamehr
 gan drihs wairs ne putto. Tad nemm skaidrus, wesselus wihna=skahbus ahbo-
 tus, tohs fagrees 4 dallâs, isnemm tahs sehklas ahra, leez fullai klah un wahri
 wehl kahdu brihtinu, weenadi maifidams. — 5) Deschwen=ohgu fulla. Is-
 lassî tahs labbakas ohgas, noskallo labbi tihras, faspaidi un tad missina katlâ
 leez us ugguni. Kad kahdu laifu wahrijuschahs, tad te schkidrumu eeleij beesâ
 fullè un lai te lehnâm istekk zaur'. Memm nu weenu daku no schahs fullas un
 ohtru daku zukkura un wahri tif ilgi kohpâ, kamehr fakrezz. Schahda fulla woi
 putra himmeem tohti derriga. Pee teem beesumeem, kas fullè palikke, peeleez
 wehl zittas prischas ohgas klah tif dauds, kâ patih, un sawahri ar zukkuru,
 woi ar tezzinatu meddu $\frac{3}{4}$ stundas, kamehr paleek bees. Tad warri glabbah
 afmina pohdâs. — 6) Kâ awenes wahriht. Memm 2 allus glahses pilnas
 wahritas Zahnu=ohgu fullas, 3 glahses smalki fageuhsta zukkura un scho wiffu

kohpâ wahri, noschkuhmedams, kamehr paleef beefs. Tad 3 pillas glahses wef-felu, labbu un faufu awenu ja=peeberr flahst un til ilgi noschkuhmedamam ja-wahra, kamehr paleef beefs. — 7) Wihns no Jahnu=ohgahm. Salaffi labbi gattawas farkanas Jahnu=ohgas un isbere faulê, lai tê kahdas stundas stahw. Pehz eeberr muzzâ un ar kohka stampi fastampe; peeley arri uhdenti flahst, zil wajaga, ka schkidraks paleef. Tad leez to muzzu filtâ weetâ, pahrf-lahj maifu pahri, usleez wahku wirsû un lai tâ ruhgst. Kad ruhgschana jau atkriht, tad tublin nolaid fullu enkurês un nefs pagrabâ. Zur usleez spundi tâ pat walkigi wirsû, lai wehl tâ pat dabbu ruhgt un kad atkal atkriht, tad us-pildi no ta pascha wihna, kas jau preeksch tam ihpaschi paturrehts. Kad nu ruhgschana fahf atlaistees, tad spunde allasch zeetaki ja=peefitt, bet ne pa wissam, kamehr ruhgschana pagallam beidsahs un wairs ne schnahz. Pehz 2 mehnescheem to warr us tihrahm buddelehm nolaisf. — Woi arri tâ: Sapluhz labbi gatta-was farkanas woi baltas Jahnu=ohgas, notihri un faspaidi labbi un tâ lai win-nas stahw 24 stundas. Tad isspaidi wehl labbi un nemm us 2 stohpeem schahs fullas 2 mahrz. zukkura un 1 stohpu uhdens; scho wissu leij tahdâ enkurê, kas ne teef pilna, un noleez filtâ weetâ, kur lai stahw tâ pat walkâ, ka dabbu ruhgt un ka to, kamehr ruhgst, allasch warr apmaifihf ar kohku. Pehz warr enkuri aispundeht un nolift pagrabâ, kur lai meerâ stahw lihds Februar mehnesim. Tad ja=pilda us buddelehm, kas ja=aistaisa ar swiikli un tad ja=glabba lihds August mehnesim, kur tad jau warrehs to dsert. Tahds wihns jo wezzaks, jo labbaks. — 8) Dsehrwenu meestinsch. Us pufs=enkura nemm 20 stohpus uhdens un 10 mahrz. labba meddus; kad tas wirrums nu jau gan drihs atdsiffis, tad pee-leij 3 stohpus prischas dsehrwen=ohgu fullas, peeleez $\frac{1}{2}$ mahrz. fagreestas wijotu faknes, 1 lohfi fagruhstas kaneles un $\frac{1}{2}$ lohfi nelku flahst. Nu eeley wissu kahdâ dsikkâ kohka traufâ un peeleez 2 schkehles baltas maifes, kas ar beesahm meeelhm apsmehretas. Kad nu labbi noruhdsis, tad tezzini meestinu zaur farcu feetu en-kurê un scho noleez aukstâ pagrabâ, kur tad, enkuri ne kustinadams, pehz 3 ned-detahm meestinu warri eepildiht buddeles, tahs labbi aisswiiklehst un glabbahst. — Kad paschi ne gribbeet schahs fataifitas fullas woi wihnus bruhkehst, tad labbu nauddu dabbufeet, kad kungeem pahrdohfeet. — — Sehnes taggad arri fahf auge, un kas sinn, kahda ta derriga, gahrda un geldiga barriba, tas tikfuschwi winnas lassihis un krahs ne ween taggad ko ehst, bet arri preeksch seemas. Pilssehtneeki arri sehnes til labbi prischas, kâ arri nowahritas un eetaifitas labprahst pehrf un labbu nauddu makfa. Sehnes tâ pat us ohglehm zeptas ar fahli jau labbi smeikke, bet kad winnas eetaifa, tad jo labbaks. Winnas papreeksch teef wirroschâ uhdenti bruz-jinatas, tad istihritas, daschds uhdens mehretas un fohdsitas, kamehr glumjums noeet, un tad eefahlitas wehrpeles woi muzzâs. Winnas teef wahritas weenas pa-schas ar aisdarru, woi arri ar zittahm ehdamahm leetahm kohpâ. Tê wehl zittas sinnas dohsim, kâ fungi mehds zittas sehnes eetaifihf. 1) Dreedenes (Scham-pionen). Nemm wisslabbal' tahs, kam tahs bahrstes wehl baltas, nowelz ahdu (jaunas tikfai nokass), nogrees kahrtus tik tahf, kâ semmê bij, nomasga daschds uh-dens itt ahtri un leez tad luhku feetâ, lai uhdens labbi notekk. Tad tahs fagreest

schlehlés, leez katlâ, usleij $\frac{1}{2}$ kohrteli spranz-wihn=ettika un lai tē apsegtas nu kahdas reises uswirft; tad atkal ja=notezzina un ja=atdsesse. Pa to starpu wahri atkal tik dauds stipra wihn=ettika ar wesseleem pippareem, ingberi un englisch=wirzi, fâ pats redsi un prohti, fa warrehs tahs sehnes apsegt. Leez tahs nu glahfés un pa starpam leez drufzin no schahs wirzes, 1 gabbalinu kiplohka un drufzin fahls. Eâ fataifitas tahs teef ehstas pee daschadeem zeppefcheem un siwim. — 2) Barrawikas tâ pat ja=eetaifa, het tahs wezzakas, kam appakscha dseltena, wairs us to ne geld. 3) Râ barrawikas un breedenes teef schahwetas. Nograes kahsus tik tahf kâ semmê bijufchi, pahrgrees tahs leelas pa widdu pufchu, breedenehm nowelz ahdu, fawerr wiffas us rupju paweddeenu un pakarr tahdâ weetâ, fur wehjsch labbi wel-fahs zaur. Kad pa wiffam fashuüschas, tad papihra kullés faufâ weetâ ja=glabba. Kad gribb bruhfcht, tad papreefsch ja=ismehrze un ja=nofkallo labbi. — 4) Râ gailenes ja=eetaifa. Ismekle tahs masakas, nomasga dauds uhdens un leez lai notekk; kad apschuüschas, tad wehl apstakki ar ettiki, lai uhdens jo labbi nowelkshs. Nu wahri ettiki ar wesseleem pippareem, ingberu, englisch=wirzi, muflacht=seedeem, kiplohku un drufzin fahls, leez tahs gailenes afmina pohdds, no tahs wahritas wirzes pa starpam un leij wahritu, karstu ettiki wirfâ. Kad atdsiffis, tad drufzin apstohgi, lai ettikis nahf wirfâ. — 5) Râ rudmeefes eefahliht. Nofkallo tahs tihri un notezzini uhdeni nohst. Tad leez afmina pohdâ pa kahrtahm un karu kahreu apkai si ar drufzin fahls. Nu usleez dehli un apstohgi ar afmini. Ja trauks plohf, tad warr ar ween zittas prifchas peelikt klacht. — Rudmeefes preefsch seemas tâ ja=eetaifa. Papreefsch nomasga, nogrees kahsus, nokweldini werdoschâ uhdeni, un tad us apgreestu feetu atstahj lihds ohtrai deenai. Ohtrâ deenâ eeleez pa kahrtahm pohdâ, paprietj karu kahreu ar aultju fahlijumu, usleez galbinu un apstohgi. — Waffaras laikâ galku paglabacht irr gruhta leeta, kam naw labs leddus pagrabs. Ja nu tewim fahf galka pelleht woi wezza palikt, tad darri tâ: eeleez to galku peena fuhkalâs un pehz 2 woi 3 deenahm usleij atkal zittas: tē galka paliks labba. Woi arri: fabers ohgles labbi smalki un schohs putteklus eebers galkâ un leez galku paschu eefsch teem eefschâ; tad noleez wehfâ weetâ, woi leddus pagrabâ. Pehz, kad masgast, ohgtu melnumi drihs suddihs un galka buhs labba. H. L.

(Weidsama pufte us preefschu.)

(Pee 27tas lappas peederr pawaddons no puffbohgena, fur eefschâ lassams: 1) Stahsti, kâ kristiga tizziba, tahm wajjaschanahm pretti, tatschu jau pirmâ laikâ kluâ us zittahm semmehm un tur fahze faknotees. Sahkama dalka; 2) Diwas eepreezinafchanas dsceemas; 3) Dseefma dsimfchanas deenâ, un 4) Slawas dscefma. — Pee 28tas un 27tas lappas pawaddons no wessela bohgena, fur eefschâ sinna, kâ ar ewangeliuma mahjifchanu eet tannis fallâs, to Australien fauz, ihpafchi Jaun-Seelandê.)

Lihds 29. Zuhni pee Nihges irr atnahfufchi 706 fuggi un aisbraufufchi 577.

Wrihw drikkcht. No Widsemmes General-gubbernemente's pufes: Dr. C. E. Napierfky.

Latweefchu drauga

p a w a d d o n s

pee № 26 un 27.

26 Juni un 3 Juli 1841.

S i n n a s,

fà

ar ewangeliuma mahzifchanu eet paganu semmès.

Septita sinna:

fà ar to eet tannis fallàs, fo Australien fauz, ihpafchi Jaun-Seelandè.

Meld. Af fwehtais Gars, mehs lubdsamees.

1. Af Kungs, tu spehku eedewis Lam wahr-
dam, fa tu pestijis Pee krusa wiffu pasauli,
Un pagani tohy atgreeski Zaur Kristus kalpeem.	fallahm nahk Tas Gars, kas winnus nogreest
mahk No pohsta zetteem.
2. Mehs lubdsam, wairo sawu drauds', Un
to us sawu gohdu fauz', Lai tahtahn juhras'	2. Apfweht' ir muhsu padohmu, Leez redseht
sawu gohdibu, Kad peeminnam tohs paganus,
Pee tawa meera sauzamus; Kungs, effi schehlig's!

Mehs ta praweescha Esaisafa grahmata, 11tâ nod. no 6 lihds 9 pantam schohs wahr-
dus lassam:

»Tee wilki mahjohs pee teem jehreem, un tas pardels apgulfees pee
ta abscha. Un tas telsh un jauns lauma un barrojami lohpi buhs kohpâ,
un weens mas puisens tohs dsih's. Gohwis un lahtschu mahtes buhs kohpâ
gannòs, un winnu behrni gulfees kohpâ, un tas lauma ehdihs falmus, fà
wehrfis. Un weens sibdams behrns preezasees pee weena ohdses zauruma,
un weens no puppas atschkirts bahsib's sawu rohku puhku allâ. Ne kur taps
wainoh'ts neds maitah'ts us wiffu mannu fwehtu kalnu, jo ta semme irr pilna
tahs atshifchanas ta Kunga, itt fà ubdens to juhras dibbinu aisflahj.«

Mihli lassitaji! Schee wahr'di ihsti stahsta, fa wiffa dabba taps weenreis pagohdi-
nata, ta dabba, kas nu behdajah's un nopuhshah's, no neleetibas apspeesta, bet eefsch fa
weenreis wiffi pohstitaji spehki buhs isnihzinajami, un muhschigais meers pahrnah's starp
wisseem, kas dsihwo un kustah's. No tahda preezas laika arridsan tas Apustuls Pahwils
mahza Keemeru gr. 8 nod. no 19 lihds 22 pantam. — Bet schee wahr'di mums arri pa-
rahda, fo ta Kunga atshifchana pee zilwekeem speh'j darriht, kamehr tas fohlihts glahbejs
no Isajus faknes irr amahz'is. Eekam Kristus nahze, no zilwekeem wiffzauri bija ja-
fakka: »tee irr wiffi atkaphuschees, wiffsnotal irr smirdofchi tappusch'i, ne weens
irr, kas labhu darra, ir ne weens weenigs.« (Dahwida 14 dseesmâ, 3 p.) Bet
Deews eefsch Kristus fohla, fo Ezekiel's isteiz: (36 nod. 27 p.) »Es dohfschu mannu
Garru juhsu widdû, un darrihschu, fa juhs manndòs likkumòs staigaseet, un
mannas teefas fargaseet un darriseet.« — Tad nu kristigas draudses un missionu
notikkumu rutki mums rahda, fa zilweki, kas flaidri besprah'tigi lohpi bija, par prah'ti-
geem Deewa behneem irr pah'rwehrsuschees, kad to ewangeliumu peenehme. Deenu
muhschu zitti greh'zigi zilweki arri tahdi bijusch'i, kas pa wiffam zilweka firdi atstah'jusch'i,

un tà nolaidufchees, ka plehfigeem swehreem lihds darra. Un arri pee tahdeem Kristus ewangeliums reisahm irr to gohdu redsejis, kad tas winnus warreja pahrehtigt. Un kas ilgu laiku kà lahtschi un wilki, ohdses un puhti spahrdijufchees, un sawâ plehstibâ labbaku ne pasinnufchi, ka ween plehstees un nofautees, — schee irr rahmu jehra prahtu eedabbujufchi, un sawu lohpu wihti aismirsdami un atstahjufchi, par pee-eetameem un fatizzigeem zilwekeem palikkufchi, un derrigi tappufchi, jaunu dshwi usnemt. Wehl dauds paganeem lohpa prahti irr, un schodeen meh's gribbam tahdu pafaul'es gabbalu apstaigagt, fur preeksch 40 gaddeem tik nè wiffi bija affinu fahrigi zilweku rihjeji. Missionareem pir' maf waisadseja drebbedameem scho pardetu un wilku mahjahm peestah'tees, un iddeenâs gaidiht, ka nu jau winnus kamps, nofous un aprih's. To pars tas pirmâs kugga wirfneeks, kas scho pafaul'es puffi gruntigi ismeklejis, tas flaweh'ts Kuch-kungs (Cook), kas trihs reis ap wiffu semmi apfahrt brauzis, pehdigi Sandwig-fallas 1779tâ gaddâ tappe nofists, un aprih'ts! — Bet us maf gaddeem schinni melnâ tumfâ irr itt spohscha rih'ta blah'sma aufuffi! Dauds wilki tur irr par jehreem palikkufchi, un tahdâs weetâs, fur nè fenn wehl ne drih'ksteja sohtus mest, zilweku rih'jeju fahruma labbad, — tur pastah'wigs meers irr pahrnah'jis. To ta semme ar ta Kunga atsihschanu pildah's.

Tas irr tas jaun-useets peektâs leelâs pafaul'es gabbals, mihti lassitaji, no ka meh's runnajam, un to sauz Australien. Jau winnu reis meh's minnejam, ka us Birmah- un Sina-walstim nobraukufchi, gan tah'tu no mahjahm effam, bet wehl dauds tah'takt war' braukt. Kad ap Afrika apfahrt brauz, tad no mums ta pehdiga falla, kas pee Indijas peederr, 4500 juhdses tah'ta irr. Ja nu no turrenes gribb us Amerika juh'mallahm tapr, un tà ar laiku atkal muhsu puffei tuwotees, tad irr 1250 juhdses teescham zaur juh'ku jabrauz. Tur irr nakts, kad pee mums deena irr; un kamehr meh's taggad par tah's puffes laudim luhgdami, sawas roh'kas us Deewu zellam, winni irr zeetâ meegâ apgullufchi. Kad winni zellah's, tad daschs arri muhs atzerr, un par mums gulloscheem ar jo karstu preczas pateizibu Deewu luhds, nè kà meh's par winneem. Winnu semmes irr wiff' wairak us deenas widdus puffi, ta labbad winneem irr waffara, kad pee mums leddus un sneegs wiffu apnehmis. Bet kad winneem juh'ra wiffapfahrt, kas tohs weh'sina, tad karstums tur tik dikti ne speesch, kà Indijâ un Birmah. Tai leelâ pafaul'es gabbalâ irr fallas ween, kas tai neganti leelâ juh'ra starp Asiju un Ameriku no juh'ras iszellah's, un pa ischuppahm, leelakahm un masakahm, juh'ra irr iskaifitas. To leelaku fallu, kas pee Indijas ta klah'taka, Jaun-Ollandi sauz, ta naw dauds masaka, kà wiffa Ciropa, bet lihds schim maf ismekleta. Zittas labbi leelas fallas arri naw tah'tu, ko Jaun-Ginea, Wan-Diemen semmi, un Jaun-Seelandu sauz. Us seemela puffi, un prett puffi austrumu, irr tah's masu fallu ischuppas, ko Fidschifallas, Draugu-fallas, Beedru-fallas, un Sandwig-fallas sauz. Eedshwotaji us wiffahm gan wallodâ, gan eeraddumô's un firdsprah'tâ lihdsinajah's. Nu irr pahri pah'r 40 gaddeem, kamehr pirmâs missiones kuggis, ar 29 missionareem no Enlantes us scho deenas widdus juh'ru dewah's, un mee' rigus jehrus pee affinu fahrigeem pardeteem un wilkeem wedde. Toreisi, tas bija 1796tâ gaddâ, dauds tuh'stoschi zilweki wehleja, lai Deews to padohmu sweh'ti, kad winni to kugga karrogu eeraudsija. Tas bija purpur-farfans, un trihs sudraba balloschi ar sakeem eljes sarreem usschuh'ti. Bet neweens tah'du preeku dohmaja redseht, ko nu reds.

Eeksch dabbas to ne peedsih'wo, ka moh'ra wihts ware sawu ah'du pahrehtigt, jeb par-

delis fawus raibumus. Bet tas ewangeliums spehjis scheem zilwekeem firdi pahwewehrit, kas sliktaki bija, nē kà lohpi. No tahm masahm Australijas fallahm mehš zittureis peemin-
nesim; schoreis lai mehš pee Jaun-Seelandes paleekam. Preeksch 20 un wehl preeksch
10 gabdeem schaufchalas nahze, tahš baitas sinnas no turrenes klaufotees. Taggad tas
ewangeliums tur ifgaddòs wairak uswarr, gan arri krihtòht, bet tomehr arweenu pazellotees.

Jaun-Seelande irr kahdas 200 juhdses us deenas wibdu prett austrumu no tahš
leelas fallas Jaun-Ollandes. Ihti faktoht, Jaun-Seelande irr 2 labbas fallas kohpà,
bet tahm tikkai 2 lihds 3 juhdses plats juhšas schaurums starpà, ka papreeksch dohmaja weenu
pafchu fallu effam, 120 juhdses garru un 30 juhdses plattu. Ollenderu kapteins to usgahje
1643schà gaddà, bet tikkai 1769tà gaddà kapteins Kuhk to gruntigi ismekleja un aprak-
stija. Tur irr leela, jauka pilniba no dabbas labbumeem, un wissu, ko ween brangu wehlahš,
tur atrohn. Zaur kupleem mescheem leelupes ruhtdamas tekk un par rumbahm gahschahš,
kohki lihds 100 pehdas augsti un 12 pehdas refni isaug, wiffadi putni tohs apmahjo, smukki
un raibi, ar kohschu balši. Gais tur irr mehreni filts un wesseligš, un wissur tahdu bag-
gatu Deewa raddibu redš, ka jasakka, tur wiš rohnahš, kas zilwekam par laimi derr.
Arri pafchu zilweku dabba no Deewa jauka darrita. Irr stalti wihri ar stipreem panteem,
un gohdigas, augstfirdigas buhschanas juhtes rahda. Ahda teem irr bruhna. Winni
drihs eemahzahš, un jau muhsu skuntes darbus, semmes kohpschanu un andeli wiffadi
eeprattuschì, un jau mahk leelus un dahrgus linnu lahđinus fagahdaht un pahrdòht. To-
mehr tee zilweki schinni paradihse irr wiffai apgrimmuschì eeksch launumeem. Kà jau
stipreem mescha zilwekeem, arri Jaun-Seelendereem tas irr tas patihkamais tikkums,
kad kà swehri kaujahš un karrojahš. — Winni jau maseem behrneem, kad teem wahrdu
dohđ, masas ohlas eeksch kakla eespeesch, un fakka, tas par to effoht, lai firds teem zeeta
paleek un schehluma dohmas ne peenemm. Klauffim, ko weens atgreefees Jaun-See-
lenderis pats stahsta, kà winnu audsinajuschì. Winsch tà fakka: »Kad es wehl mahštes
meefàs biju, tad jau tehws manni eefohlija tumšibas spehkeem. Tik ko dsimmuschu, un
mahštes puppu faprasdamu mekleht, tehws manni atrahwe un mohzija, lai dusmiba eeksch
man labbi eefaknotohš. Kad es stipraks palikku, tehws man ikdeenàs wairak wahrdsinaja,
un man waijadseja pee mahštes kruhtim prett winnu atturretees. Tà winsch to dusmibas
spehku gribbeja labbi audsinahst mannà firdi. Un wiš tas notikke, kad es wehl neweenu
stahdu ne pasinnu, kas no semmes isaug. Tik lihds kà es mahzeju pafauli redseht, un
magkeniht us preekschu rahptees, manni dauds wairak eemahzija. Tehws man ne dewe
ehst, lai mahžitohš sagt, un tà es drihs meisteris palikku, wissu paraut. Un to atreebscha-
nas un dusmibas sehflu, ko winsch man bija papilnam firdi eefehjis, winsch us wiffadu
wihsi eenahzinaja un wairoja. Winsch bija leelais burwis, un man eemahzija us Jaun-
Seelenderu wihsi burt, lai es zilwekus sinnatu apburt un isnihzinahst, kà gribbedams.
Turklahst tehws man arweenu peekohđinaja, kad es gribboht par gohda wihru palikt, tad
man buhschoht kà swehram karrotees, leeliffi un mannigi sagt, un nedarbòs meisteram
palikt. Kad muhsu zilts karru sahze, un es tik bish biju paaubsis, ka warreju lihds eet,
es us wiffadu wihsi raudsiju tà neganti darriht, kà tehws man bija peefazzijis, un man ne
mas prahtà nahze, ka tas warroht par grehku buht. Wihru kahrtà tappis, es wiffadus
warras darbus darriju, wehrgus saggu, un tà wehl. Tas bija mannam tehwm leelais

preeks, un tad winsch man fazzija: nu es tew dohschu ehst, fo ween qribbi; tu effi gohda wihrs palizzis, un tew labbums wairs ne truhks.«

Mihli lassitaji, woi ta naw breefniga leeta, kad zilwekeem, fo Deewa ta radditaja laipniga niblestiba kobjj un neffa, ta jau ar mahtes peenu buhs niknumu un dusmibu eenemt? Ja tahda ta sehkla irr, kahdi augli tur warr buht? — Ur wahrdeem ne warr stahstibt, kas scheem zilwekeem irr par karstahm affininim, un zil ahtri wianni eedeggahs. Kad ar pirsta gallu aisteek, wianni jau kuhp un kahro atreebtees, un tikkus ne nostahjahs, lihds kamehr dabbu affinis isleet. Un kad tahda strihdê kahds irr gallu dabbujis, tad jau tas niknuns wissu pamillju un zilti aismemm, ka ugguns meschu fausa waffara. Wissi ka ahr-prahâ paleek, prettineekeem uskriht, un reisahm ne nostahjahs, lihds kamehr pehdigais wihrs no prettineeku zilts pee semmes gull. Un winneem naw tahds karsts ahtrums, kas ahtri usnahjis, drihs nokuhp, ne, wianni riktigi mahf duhschu usraisstees us swehru niknumu. Kad wianni pa diwi, trihs zaurahm deenahm nohjas ween us preekschu ffreen, eenaidneeku pehdas dshdami, tad wianni tahda swehru kahribâ eetaifahs, ka eijohf to ween runna, zil brangi ar sawu eenaidneeku affininim atderschotees, un zil gahrdi wiannu meefas aprihschoht. Tahdi trakki pulki brihscham zilwekus pa simteem fanemm, zittu pehz zitta nokauj un aprihj, un tahdi neganti pee tam rahdahs, ka firds apstahjahs to klausohf. Missionars Williams preeksch 10 gaddeem no schi notikkuma pasianaja: »Karrawihru pulks tur pahrnahze, us atreebschanu bijis, un nohehrus lihds pahrwedde. Tulihf weenu no teem, feewischku, ar scho swehru wihsi nobeidse. Prohti: tai nozirte kahjas un rohkas, un aprihje tahs us wiannas rumpi, kamehr schai wehl bija dshwiba eekschâ. — Zittam wirsneekam preeksch kahdu laiku bija wehrgs ismuzzis, fewischkis. Pehzlaikâ winsch to eeraudhija starp zitteem Jaun-Seelendereem fehsham, itt klastu pee sawa jauna kunga namma. Winsch to kampis, kahdu gabbaliku wedde, pee kohfa peefehje, un tulihf noschahwe. — Itt klastu pee muhsu mahjahm behrns noslihe, kamehr tehws ar zitteem beedreem bija us laupishchanu isgahjis. Mahte ar leelu breshschchanu brehze un sauze, lai zeemini jelle preeksch wiannas behrnu kahdu beedri nosittoht, ka tam ne effohf weenam jareet us wiannu muhschu. Wezza wehrdsene pamannija, kas buhs, un ismukdama paslehpahs meschâ. Bet zitta feewa, tam behrnam raddineeze, tai pakkat gahje, un wiannai likke lihds nahf un ne fo behdohf, gan to labbi paslehpchoht. Mab badsite tizzeja, bet lihds ka bija tur nogahjufi, ta patti feewa ta shhkluscha behrna brahlî atfauze, un tas ar leelu ahmaru to wezzeni nobeidse. — Karrapulks no deenas widdus puffes pahrnahfdams, masam zeemam uskritte, un wissus dshwus zilwekus tanni us nahwi un us zeetumu wedde. Ta wianni ilgaddos par to atreebjahs, kad no wiannu ihst neekeem kahds tappis nosists. Un tahds negantais launums wissur rohnahs. Tad nu sin nams, wissur lauschu mas paleek, un taggad tikka kahdi 180,000 tur warr buht dshwi. — Kad meh sawirneekeem praffam, woi wiannu karri ne mas ne beigsees, tee atfakka: ne muhscham! Jo ta jau irr eerasts: ta zilts, no ka kahds wihrs pakriht, ne stahjahs meera, lihds to dabbu islihdunahf, kas irr, lihds prettineeku nositt.«

Kahds tas prahts, tahda winneem arridsan ta tizziba. Wianni sawu elku fauz Utua, un dohma, tas effohf nereedsams zilweku rihjeis, kam wissai tihf zilwekus mohziht, un wiannu tikween ar niknumu un dusmibu warroht aisdshf. Ja kahds paleek flims, wianni fakka: tas Utua schim effohf eeksch wehdera eelihdis, un gribboht wiannu apriht. Du

wianni to nemm neganti nolabdeht un nofohdicht, lai wiensch fabihstahs. — Pee tam augstprahstigs Jaun-Seelenderis muhscham preeksch akmina bildes ne klannisees, ka zitti pagani, un tur ne mas elku bildes naw.

Mehs wehl dauds warretum stahsticht, kahdas sweheu indewes scheem nelaimigeem mescha zilwekeem irr, bet jau gan peeriks, un mehs gribham steigtees, missionaru mihlestibas darbus raudsicht. Gan brishnumis irr, ka warreja drihtsteht pee tahdeem refgalleem eet. Bet missionari irr gahjuschi, un wiannu swehta drohschiba irr labbi isdewusees. Te mehs warram mahzitees, ka tas ewangeliumis arri wissu grubtaku paspehj no weetas zelt.

Tai gadda 1793 tas augsti zeenijams mahzitais Marsdens missiones darbu Jaun-Ollandê tahze strahdaht, un prahta ne peekusdams, wiensch to irr 45 gaddus us preekschu dšimis, un tik swehtigi preeksch wissahm Australijas missionehm padarrijis, ka atsihstigi prahti wiannu jau laikam par Australijas Apustuli fauze. Wiannu us scheem pasfaules gabbaleem ihsti ar to raidija, lai wiensch mahzitaja ammatu pee teem grehzienekeem strahdatu, ko Enlenderi, ne gribbedami tohs ar nahwi fohdicht, no 1787ta gadda fahfoht, no sawas semmes pahr juhru tablu us Jaun-Olandi raida. Tur wianni preeksch scheem saweem grehzienekeem mahjoktus taisijuschichi tai weeta, ko Jaun-Sudwallis fauz, un tur schohs pee darba peespeesch, un rauga par zilwekeem istaisiht. Bet Marsdenam prahts ta us Kristu degge, ka wiensch ar wissahm dwehselehm darbojahs, kas ween preekscha nahze. Loreis wissapfahrt tablu jo tablu wehl ne weena missione bija redsama. Wissur teem paganeem bija likkuschichi sawus zellus staigahht, un tee kristiti zilweki, kas starp teem eetaisijuschees, paschi lihds ka pagani bija palikkuschichi. Gohdajams Marsdens, ka dwehsetu gans, papreeksch ar teem kristiteem zilwekeem darbojahs, un wiannam isdewahs, dauds dwehseles us dšihwu Kristus atsihshchanu atmošdinahht. Tad wianna firds mihlestiba teem mescha zilwekeem Jaun-Ollandê peekehrahs, un ar ihseem wahrdeem fahfoht, wiss, ko mehs no tahm brangi eetaisitahm missionehm us Otaheriti un us zittahm Australijas fallahm laffim, irr wianna gahdahts, un zaur wiannu nahzis. Jo wiensch us wissu irr mohdrijis, pee wissa palihdsesjis un labbu gahdajis, un wissi tahs puffes missionari to ka sawu tehwu zeena.

Wiensch wisswairak Paramatta-pilssehta pee juhmallas mahjoja, un tur wiensch dabbuja ar dauds Jaun-Seelendereem eepasihtees, kas andeles deht pahr juhru atnahze. Wiensch schohs staltus wihrus, kam tahdas gudras azzis bija, driht eemihleja, un dohmaja, ka pee winneem warretu missioni eetaisiht. Dauds luhdšis un stubbinajis, wiensch pehz no bistapu missiones beedribas Enlantê 3000 rubbulus par gaddu isdabbuja. Nu wiensch tulihht masu kuggi pirke, ar ko preeksch missioni nobraukt un pahrbraukt, un zittas wajjadshbas eegahdaja, wisswairak gribbedams, lai Enlenderi, kam mahjas ruhmes peetrukhe, Jaun-Seelandê mahjohht taisitohs. — Pats tamehr ar scheem mescha zilwekeem sadraudsejahs, un tee wiannu eemihleja. Prohti kad wianni ar sawahm laiwahm tur atnahkuschichi, no blehdigeem andelmanneem dauds krahti, par neeku isurrereti un nosmeeti tappe, tad wiensch tahdu beedribu zehle, kas wiannus pahrstahweja, un ustaisija nammu, kur wianni warreja eestahweht, famehr Paramatta-pilssehta bija. Tur winneem dewe ehst un dsert, Marsdens pats laipnigi ar winneem runnaja, wissu rahdija, ko kahroja redseht, un wehl ar dselses eerohscheem apdahwinaja, kas winneem wissai patij. Mahjas pahrbraukuschichi, schee mescha zilweki to nu saweem pasihstameem stahstija, un wissi Mars-

dena wahrdu gohdam paturreja. Drihs behrni pa mescheem un pee juhmallas to baltu wihrdu apdseedaja, kas bruhnus zilwekus tik mihtus turr, un teem labbu darr. Pee tam Marsdens arribsan eeksch Paramatta-pilsehtas masu missiones fohlu eetaifija, fur Jaun-Seelenderu jaunekteem mahzija lassiht un rakstiht, un wissu ko wehl wajaga. Preekschneeki zits pahz zittu sawus dehlus us turreni raidija.

Somehr wehl deefgan bail palikke, pee tahdeem zilweku rihsjeem eet mahjoh. Zo tee wehl us to brihdi kahdam Enlenderu fuggim pee sawas juhmallas bija ar walti us krittusch, un kapteinu ar wisseem fugga wihreem nosittusch un aprihsusch. Bet tatschu 1814ta gadda tee missionari Kendall un Hall drihsteja pee winneem aisbraukt, un Marsdens teem leezibas grahmatas us saweem pasihstameem preekschneekem lihdsdewe. Winna waheds scheem atwehre lauschu firdis. Kars tohs gribbeja peenemt, un dauds luhdse, lai drihs seewas un behrnus arri atwahfoht, un deenu muhschu pee winneem paleefoh.

Ohrâ gadda Marsdens pats lihds reisija us Jaun-Seelandi. Wissapreeksch winsch tohs zilwekus usrunnaja, lai nostahjotees karrus turreht un affinis isleet. Un winnam tik tahlu laimejabs, ka zitti winna preekschâ rohkas sneedsabs, falihge, un fohlija meeru turreht. Ta pirma swehtdeena us to fallu tappe jauki fwinnetta. Tas preekschneeks Duaterra bija dsirdejis, ka tee Kristus tizzigi grihbhoht ohrâ deenâ leelus swehtkus fwinneht. Bija prohti seemas swehtki. Nu winsch luhdse, lai to us winna grunni fwinnoht. Un kad tee kristigi no rihta to missiones karrogu us sawu fuggi uswille, tee mescha zilweki leelu karrogu us kalnu pee juhmallas prettim uswille. Pulksten 10 wissi kristigi pee mallas nahze, itt drohschi, un neweenu waktineeku us fuggu pamette. To affinu fabriku zilweku rihsjesu preekschneeki raddahs tohs gaidofchi, un bija us Ciropa wihsi drehbes apgehrbuschi. — Winnu karrâ-wihri stahweja garrâs rindes, ar sohbineem fahnds, un saktus palma sarrus rohka turredami. Tas Duaterra bija appalsch klaijas debbes smukku weetu ar fehtu aptaisijis preeksch basnizu, un tanni kanzeli zehlis, un no wezzeem laiwu fehdekteem bentus taifijis. Ciropexi itt brihnodamees apsehdaht, un wissapkahrt teem Jaun-Seelenderu karrâ-wihri, seewas, behrni, kas ween bija atnahkusch. Schleypus wiini bija semmê eeduhruschi, un kumpjus appalsch teem maschkeem pabahsuschi, us ko fehdeja. Wissi itt klussi turrejabs. Tad Kristus tizzigi, preezas affaras raudadami, ar to 100tu Dahwida dseefmu sahze Deewu flawehht. (Ta irr muhsu grahmatas ta dseefma: kas ween pasaulitê mahjo.) Tad Marsdens spreddiki fazzija par teem wahrdeem Euhkasa ewangeliumâ, 2 nod. 10 p.: »redsi, es jums pasluddinaju leelu preeku, kas wisseem laudim notiks. Zo jums schodeen irr tas Pestitais dsimmis.« To ne warr stahstiht, to tikkai warr firdi apmanniht, ko winsch ar saweem beedreem schiini swehtâ brihdi firdi jutte, un ka winsch fasilie, no kanzeles, ko paganu rohkas taifijuschas, preeksch tik dauds neswehtigeem paganeem ta Pestitaja dsimschanu pasluddinadams, kas arri scheem par preeku irr nahzis.

Tahds bija missiones eefahkums Jaun-Seelande. Marsdens atkal us mahjahm brauze, bet drihs 4 missiones mahjokti, zits pehz zitta, zehlahs, un arri strahdneeki arweenu beesaki atnahze. Zilweki pa wissu fallu pamohdahs, un wehlejahs dabbuht, kas winnus mahza. Weens preekschneeks sauze: »nahzeet, eestahweet pee mannim!« un ohrâs nahze, un to paschu gribbeja, un dauds kurneja, kam tik mas missionaru effohht, un kam wairak ne atraidohht. Arri paschus missionarus neweens aistikke, bet winnu wahrbus gan

apfmehe, gan zaur sohbeem wilke. Bet tas gruhtakais winneem bija, wiffwairak eefah kumâ, tohs negantus warras darbus eeraudsiht, kas arweenu preeksch winnu azzim no rille. Tai mahjokli Riddikiddi zeenija kaujamus zilwekus itt klastu pee missiones platscha nobeigt, zept un apriht, un missionareem wajjadseja lohgu flehges aistaisiht, kad to ne gribbeja redseht. Reifahm apkautu zilweku galwas us treppes trellineem preeksch winnu namma durwim usduhre, missionarus pabaiddami. Wiffgruhtaki missionareem nahje, ar to preekschneeku fatikt, kas bija Schungiljeb Hongi wahrda, un flaidri diwadus prahtus turreja. Weenukahrt wiasch missionareem bija tas labbakais draugs, un winnus arweenu stipri pahrstahweja, jo wiffi winnu bihdamees klausija. Ostrukahrt atkal wiasch tahds negantneeks bija un affinu lehjeis, ka niknaks ne kur raddahs. Wiasch Marsdenu augsti zeenija, un weenreis pats us Erlantu brauze, kur labbu ween no winna gaidija. Bet lihds ka wiasch no turrenes pahrnahje, wiasch jau diwkahrtig swehrs rahdijahs, un weenadi ween us laupischanu un atreebichanu isgahje. Weenreis wiasch ar sawu spehku bija 1000 wihrus kaufchanâ nosittis, un paschâ tai weetâ 300 nokautus lizzis zept un apriht. Pats stahstija, un preeks winnam azzis spihdeja, ka effoht tam preekschneekam galwu no zirtis, un winna affinis no rohkas dsehris. Mehs ne gribbam wairs tahs negantibas minneht, ko missionari pee winna ikdeenâs dabujia redseht. Bet to warr dohmaht, ka schee irr siedi behdajufchees, kad winneem arweenu wajjadseja tahdu swehri peelabbinahht, jo wiasch par ilgu laiku winneem weenigais atspaidis bija pee teem ahtrcem mescha zilwekeem.

Bet pazeesdamees winni driht auglus redseja. Kaxri arweenu rettaki palikke, un kad tas Schungi nomirre 1828tâ gaddâ, daschas puffes meera laikus peeredseja, ko ne kad bija sinnajufchas. Zilweki ar laiku sahje pahht, ka winnu affinu isleeschana pascheem par fliktu; winni mahzijahs sawas karstas affinis waldbiht. Un kad ta Kunga atsihschana wairojahs, tad arri wiffa buhschana Jaun-Seelande ta us labbu pahrwahrtijahs, ka preeksch pahru gaddeem neweens to buhtu dohmajis. Tai mehs klausam, ko weens kugga kapteins wahrda Zehkabs, no ta mahjokli Paibia leezina. Wiasch irr 13tâ Merz m. d. 1833schâ gaddâ schohs wahrbus rakstijis: »Es festdeenâ pee mallas nahzu us Paibia, un tur eeraudsihu wezzu dsimtneeku, kas itt gohdigs rahdijahs. Wiasch ar teem sawejeem tur bija, wiffi smaltâs maschku drehbês gehrbufchees, ko paschi taifa, un 10 juhdses eeffsch laiwâs pahr juhru nahkufchi, gribbedami swehtdeenâ tur pee Deewâ kalposchanas buht. Ta swehtdeena man bija itt jauka, un es to ilgi atzerrefchu. Astonds no rihra ar pulksteni swannija, un kad es us to luhgshanas nammu gahju, es to itt pilnu ar tahs puffes laudim atraddu. Wiffi pa gohdam usweddahs, un mannigi klausijahs. Kad ehrgeles spehleja, un tee zilweki flanni dsecdaja, tad es tik ne sahzu brehkt, dohmadams, ka schee irr swehri un zilweku rihjeji bijufchi, un taggad weenprahstigi Deewam sawu dsecd. Ohtâ rihra pulksten feschds es gahju winnu ffohlu raudsiht. Tur us to wihsi mahja, ka zits zittam rahda, ko nulle no ffohlmeistera eemahzijees. Jauni un wezzi, preekschneeki un masi zilweki, dsimti wehrgi un brijwi mahzibu klausija un paschi zittus mahzija, tik gohdigi un ta pehz fahrtas, ka ween muhfu labbâs ffohlâs. Bija 71 zilweki, ko mahzija. Ohtâ ffohlâ 44 feewischkas mahzijahs. Man wiffwairak par to bija brijnums, ka tur dauds paugufchas feewas, un arri mahtes redseju, kas sawus masus behrnus us mugguru turreja, un sawâ weetâ sehdeja mahzidamees, kaut arri tee behrni pa starpam brehje. Arriidfan wihri no swehshahm ziltim, kas kohpâ ne kad naw fatikufchi, eemaidu atstahj, un weenâ ffohlâ eet,

ne behdadami, woi dšimts wehrqs, woi jauneklīs tur mahza. To es pats ar fawahm azzim esmu redsejis, un tas man pawiffam patikke.«

1835tā gaddā miſſionars Jeh̄t no turrenes bija us Londoni brauzis fehrst. Wiſch tur ſtabſtija, kad miſſiones draugi bija fanahkuſchi, ka nu ar leelahm ruhpehm to jaunu teſtamenti pabeiguschi pahrtulkoh̄t. Wiſch tā ſazzija: »Kad kahds gabbals bija tulkoh̄ts, to ar leelu preeku peenehme. Kahdi 800 dšimtneeke irr ismahzijufchees laffih̄t. Kad kahds laffitais irr to jaunu teſtamenti dabujis, zitti pa pulkeem ap wiannu apfehſchahs, un klaufa ko wiſch laffa, un praſſa kaſ tas irr. Zittureis wianni kohpā fanahkuſchi, negantus danſchus turreja, karrā dšeesmas aureja, un affinu kahrigi ſawus eerohtſchus roh̄kā greese. — Wiannureis Jaun-Seelenderi gribbeja karrogu usnemt preekſch ſaweem kuggeem, un appakſch tahs ſawus karrapulkus us karru raidih̄t. Tad wezs preekſchneeks, Dīpa wahrđā, gabje preekſchneeku pulkā, un jaunu teſtamenti augſti pazehle, ſazzidams: »Jaun-Seelenderi, ſtattait, ſchis jums tas labbais karrogs irr! Kad juhs ſchohs wahrđus ſirdi eenemmat, tad wairš ne turreſeet dumpi un karru, jo Kriſtus ſchinni wahrđā tā irr ſazzijis: ſchis irr mans hauſlis, ka juhs zits zittu miſlojeet.«

Mihli laffitaji, woi mehš te ne redſam, ka tas praweeſcha wahrđs irr notizzis: »wilki pee jehreem mahjohs!« Sinnams, wehl brihſcham wiannu wilku prahts kahjās zekahs, un preekſch 3 gaddeem wianni patt kahdus miſſiones mahjoklus us deenas wiſſidus puffi irr us paſchu wezzu negantu wihi ispohtijufchi. Bet taggad tur jau irr 10 miſſiones mahjokli, un ar teem arweenu us preekſchu eet. Lai Deews dohd, ka tee jaun eenahzeji kriſtigi zilweki to ſwehtumu tur ne kawe. To nu patt Seelenderu waldbiba irr ſpreedufi, ka dauds eemahjotajus no ſcheijenes tur noſuhtih̄s, un teem lih̄dſehs, jaunu dšihwi eetaiſ ſiht. Lai ſchee tikka tur eedſihwojahs ar tizzigu prahtu, un labbu zekku rahda dšimtneekeem! Lih̄ds ſchim 6 miſſionari tur ſtrahda, kam 21 ſkohlmeiſters, un 34 paligi no dšimtneekeem klahu ſtahw, kaſ gan drih̄s wiſſi Marsdena ſkohlā us to mahziti tappuſchi. Marsdens pats jau irr ſawa Kunga preekā eegahjis, 73 gaddus wezs, un mehš wiannu ar gohda zeeniſchanu gribbam atzerreht. Wiſch reiſahm Jaun-Seelandi apmeklejis, un lih̄ds patt gallam miſſionaru paligs un tehws bijs. Kad wiſch nomirre, taſ bija 12tā Merz m. d. 1838tā gaddā, wiſch to lauku Jaun-Seelandē eeraudſija nonahkuſchu, un ſchkir damees, no wiſſas ſirds noſwohtija. Wiannam labbi, wiſch irr labbu zihniſchanu zihniſees!

Labbi wiſſeem, kaſ tahdi uſtizzigi irr pee ta Kunga darba. Teem buhs ſwehtiba no wianna! Amen.

Meld. Ut Jeruſaleme, mohdees.
 Glaw' un pateizibu dohdam,
 Kungs Jeſus, tawam augſtam gohdam
 Par wiſſu, ko mehš dširdejam.
 Tu tahs affaras redsejis,
 Ko tur iſlehye, un wehlejis,
 Lai tewi garrā peeluhdſam.
 Tee kolpi ſahkuſchi,
 Zerre, ka lih̄dſeſi.
 Kungs, palih̄dſi!
 Dohd drohſchibu
 Un ſpehzibu
 Teem, kaſ tur mahza tizzibu!